

Beretning om Landbrugsforsøg ved den kgl. Veterinair- og Landbohøiskole i Aaret 1863.

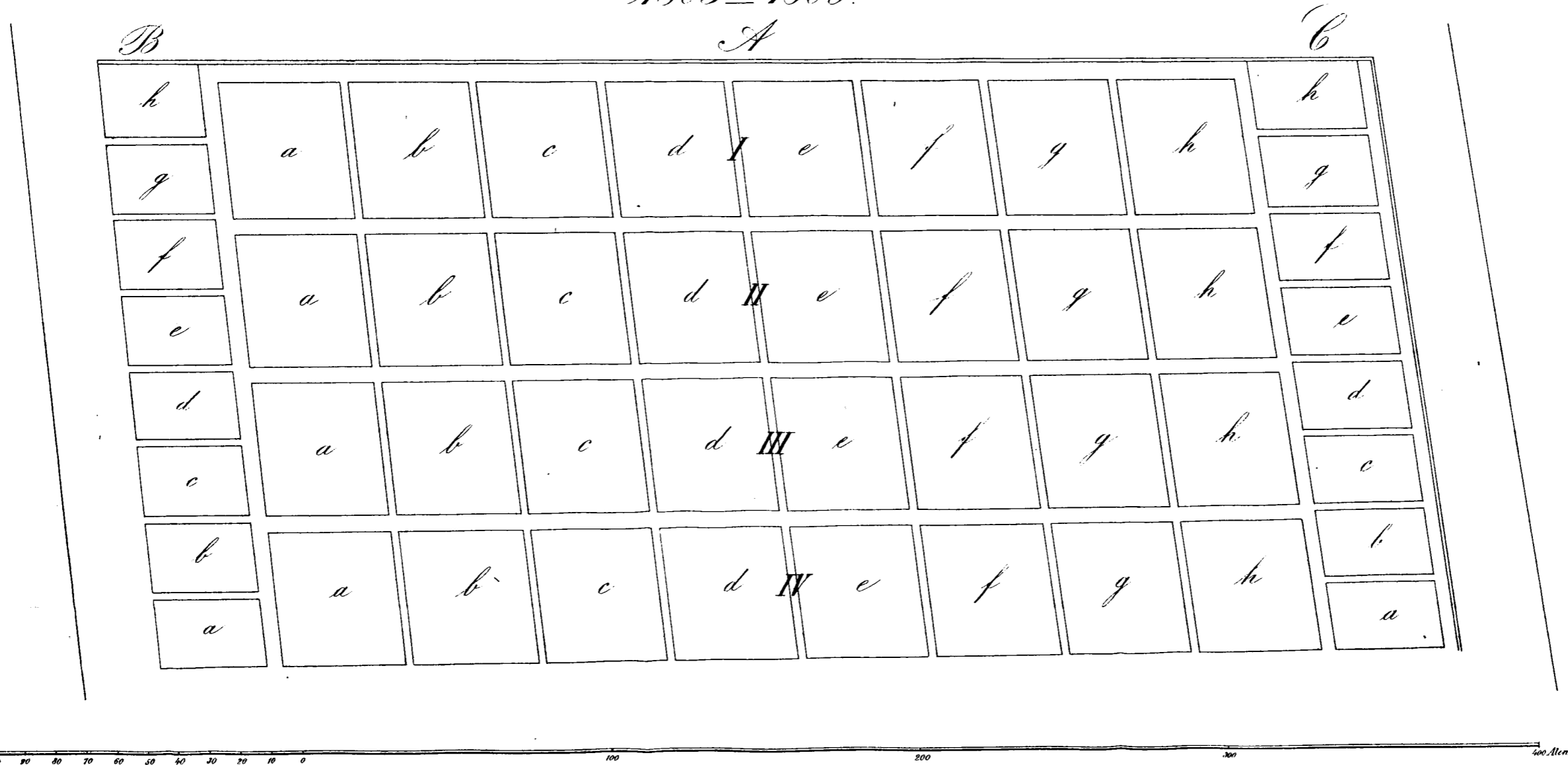
Af Professor B. S. Jørgensen.

(Med Kort.)

Ligesom i de foregaaende Aar skal jeg inden Aarets Udgang meddele en Beretning om de Forsøg, der i Aarets Løb ere foretagne paa Landbohøiskolens Forsøgsmark. Ved den Forsøgelse denne i de sidste Aar har faaet, og den større Udvidelse, der som Følge deraf vil gives Forsøgene, bliver det for Fremtiden neppe muligt at faae Udtærskningen fuldbendt saa tidlig, at Beretningen kan komme om Efteraaret, og allerede i dette Aar er jeg ikke istand til at meddele Resultatet af et Par af Forsøgene, skjøndt jeg har opholdt Beretningen ud over den sædvanlige Tid, fordi Prøverne endnu ikke ere udtærskede.

Ved at indtage de tidligere dertil bestemte Jorder under Forsøgsmarken, udgjorde Arealet ifjor circa 23 Td. Land, dannende en temmelig regulair Figur og begrændset paa de to Sider af Bülowssveien og Rolighedsveien. Heraf skulde dog efter en tidligere Bestemmelse et Par Tønder Land afgives til Haven, naar Gartnerunderviisningen henlagdes under Høiskolen. Dette er nu skeet, men tillige har Forsøgsmarken maattet afstaae Jord til den nye Jernbane til Roeskilde, der uheldigviis gaaer midt over Marken i en diagonal Retning. Marken har derved tabt sin gode Figur, flere af de rectangulaire Forsøgstykker ere blevne deelte i Trekanter, og det har

Plan for Gjødningsforsøgene ved den Kongelige Vet. og Landbohøiskole 1863-1866.

A - Gjødningsforsøg paa Veselbrug
 B - " " vedvarende Byg
 C - " " vedvarende Gries

Sædskifte i Forsøget A

	1863.	1864.	1865.	1866.
I -	Hvede	Rør	Byg	Bønner
II -	Rør	Byg	Bønner	Hvede
III -	Byg	Bønner	Hvede	Rør
IV -	Bønner	Hvede	Rør	Byg

Hver Afdeling i Forsøget A = 1 Skp. Land = 10000 \square Fod
 B. og C = 3000 \square Fod.

Årligt Gjødningsforbrug.

- a - Phosphorsure Forbindelser - 216 lb. Bakers Guano paa 1 Td. Land
- b - Phosphorsure Forbindelser + Alkalier - 216 lb. Bakers Guano + 184 lb. Potaske + 84 lb. Soda + 99 lb. svovlsur. Magnesia + 132 lb. Gips pr. Td. Land
- c - Alkalier - 184 lb. Potaske - 84 lb. Soda + 99 lb. svovlsur. Magnesia + 132 lb. Gips pr. Td. Land
- d - Ugjødet
- e - Ammoniak - Forbindelser - 400 lb. svovlsur. Ammoniak pr. Td. Land
- f - Ammoniak + phosphorsure Forbindelser - 400 lb. svovlsur. Ammoniak + 216 lb. Bakers Guano pr. Td. Land
- g - Ammoniak + phosphorsure Forbindelser + Alkalier - 400 lb. svovlsur. Ammoniak + 216 lb. Bakers Guano + 184 lb. Potaske + 84 lb. Soda + 99 lb. svovlsur. Magnesia + 132 lb. Gips pr. Td. Land
- h - 18000 lb. Staldgjødning pr. Td. Land

ikke kunnet undgaaes, at enkelte Forsøg ere blevne forstyrrede, og en Omlægning af Forsøgstykkerne paa den mellemste Deel af Marken har maattet foretages. Man har imidlertid søgt at ordne sig saa godt som muligt; et trekantet Stykke af Marken mellem Jernbanen og den botaniske Have er lagt ind under denne; et lille Stykke af Haven, der laae nord for Jernbanen, er lagt ind under Marken, saaledes at den større Deel af Forsøgsmarken ligger i et sammenhængende Stykke nord for Jernbanen og Landbrugs- og Forsøgshaven samt nogle mindre Stykker syd for denne. Forbindelsen mellem de forskjellige Dele af Marken er naturligviis bleven besværliggjort, da vi nu kun have een Overtjørnel, ligesom ogsaa Opshuet med Marken er langt vanskeligere end tidligere, men jeg nærer dog det Haab, at vi efterhaanden ville kunne ordne det saaledes, at Jernbanen ingen Forstyrrelse skal bewirke i Forsøgenes Gang, saaledes som denne tidligere er bestemt. Forsøgsmarken har afgivet c. $1\frac{1}{2}$ Td. Land til den botaniske Have og omtrent 9 Skp. Land til Jernbanen, saaledes at Størrelsen for Fremtiden vil blive c. 20 Td. 3 Skp. Land. Jorden til Jernbanen afgaves allerede i Forfommeren, men til den botaniske Have først i Esteraaret, saaledes at der i denne Sommer under Forsøgsmarken er dyrket 21 Td. 7 Skpr. Land, der have været anvendte paa følgende Maade:

Landbrugshaven	„	Td. $5\frac{1}{2}$	Skp.
Forsøgshaven	„	— 4	—
Til Forsøg med Planteshydomme	„	— 1	—
Til Dyrkningsforsøg med:			
Roer	1 Td. „	Skp.	
Bred- og rabsaaet Havre „	— 6	—	
2rad. Vhg af forskjellig			
Tæthed	„ — 4	—	
6rad. Vhg af forskjellig			
Vægt	„ — 4	—	
Raigræs med Ghilispeter „	— $1\frac{1}{2}$	—	
	—————	2	— $7\frac{1}{2}$ —

Gjødningsforsøg 5 Td. „ Stp.
 Forberedt til Forsøg:

i Brak 7 Td. 3 Stp.

med Roer 1 — 5½ —

————— 9 — ½ —

Til Prøver med Agerdyrkningsredskaber, Grøn-

foder *xc.* 1 — 3½ —

Beie 2 — 2 —

De i dette Aar udførte Forsøg ere deels en Fortsættelse af tidligere, deels nye Forsøg. I dette Foraar ere saaledes Gjødningsforsøg begyndte, hvorover Kort og Plan nedenfor meddeles, men som dog først om nogle Aar ville kunne give Resultater. Sædskifteforsøg ere iaar forberedte, som jeg haaber kunne sættes i Gang næste Foraar.

Herr Lieutenant la Cour har som Agerdyrkningsassistent ligesom i de foregaaende Aar nærmest været overdraget Udførelsen af Forsøgene; han har med stor Interesse og Nidkjerhed omfattet denne Sag og saaledes bidraget væsentlig til dens Fremme.

Landbrugshaven, der iaar er ordnet paa den Maade, som det er paatenkt, at den skal forblive i den nærmeste Fremtid, har indeholdt 275 Bede, fordeelte i 5 Afdelinger, nemlig med 1) fleraarige Planter, 2) Vintersæd, 3) Vaarsæd og Handelsplanter, 4) Vælgfrugter, 5) Rodfrugter.

94 Bede bleve dyrkede med fleraarige Planter, deraf 19 Slags Kløver og andre fleraarige Vælgfrugter, 36 Græsarter og desuden Vibernelle, Kommen, Røllike, Ciforie, Jordæbler, Veibred og Karteboller. Men de fleste af disse Planter bleve dyrkede samtidigt i 2 Bede, hvoraf det ene allerede i flere Aar havde baaret samme Plante, medens det andet først ifjor blev besaaet dermed; derved erholdt man en Sammenligning af Tætheden og Frødigheeden mellem første Aars Afgrøde og 4de eller 5te Aars Afgrøde af disse Planter. Alle Bedene overgjødedes forrige Vinter med vel gennemraadnet Hestegjødning.

De fleste af dem bleve i Sommerens Løb flaaede 2 eller 3 Gange.

Af Kartebollen, der saaedes ifjor Sommer, blev en Deel omplantet i Foraaret, medens Resten vedblev at vore paa samme Sted, hvor den var saaet. Disse sidste udmærkede sig langt fremfor de omplantede ved en kraftig og frodig Væxt og en rigeligere Kolbefætning. Af dem begge, men dog navnlig af dem, der ikke omplantedes, erholdtes der gode Karteboller, men som dog staae meget tilbage for de franste.

3 41 Bede er der iaar af Vintersæd dyrket 23 Hvede-, 9 Rug-, 3 Raps- og 2 Vinterbyg-Varieteter samt 1 Vinterhavre, -Erter, -Bikke og -Lindseart. Ligesom ifjor vare Common Rivet- og St. Helena-Hveden de, der gavede det største Udbytte, maaskee for en Deel hidrørende fra, at deres store faldige År med de lange stive Stakke ikke lede saa meget af Fuglenes Angreb som de øvrige Hvedesorter, thi vel groede de 2 nævnte Arter meget stærkt til, og havde lange, kraftige Straa, men de stode tyndt, da hver Plante kun giver saa Straa, der strax ved Roden styde sig meget ud fra hverandre. Iaar viste sig tydeligt den Hurtighed, hvormed de ved Kultur fremkaldte Monstrøsiteter flaae tilbage, naar der ikke anvendes særlig Omhu ved Kulturen for at bevare dem. Saaledes har den Mirakelhvede (*T. compositum*), der hvert Aar er fremavlet ved i den foregaaende Høst at udpille de smukkeste og mest karakteristiske År, bevaret sin Form og Eiendommelighed, hvormod Årene af den Mirakelhvede, hvormed denne Omhu ikke er anvendt, efterhaanden have tabt den sammensatte Årbygning, saa den nu efter 4 Aars Dyrkning kun giver meget saa sammenvoxede År. Det samme vil uden Tvivl blive Tilfældet med den her i Landet flere Steder indførte „Hallets Hvede“, en Varietet, der udelukkende er fremkommen ved en særlig omhyggelig Kultur; bliver denne den ikke til Deel, vil den sikkert inden saa Aar have tabt sin ualmindelige Størrelse og Faldighed. — En Hvedesort fra Bermudas Æerne, der iaar for første Gang dyrkedes her, viste sig saa disponibel

for Ruffsvampens Angreb, at der alene af den Grund ikke kan være Tale om dens Dyrkning; den angrebes langt tidligere end de andre Hvedevareteter, og dens Blade bleve næsten som belagte med et heelt Lag Ruff, der forplantede sig til Aget ved dettes Gjennemfribning; den gav ogsaa kun halvt Udbytte mod de andre Hvedeforter.

Af Rugarterne, der alle vare groede godt til, gave Abysfiniff Rug og Danff Rug fra Mols det største Udbytte. En Rugprøve fra Finmarken (under 69° n. B.), der medneses lidt før de andre, viste sig at være den krøllede brune Rug, kun mere karakteristiff udpræget, end den her i Landet dyrkede saakaldte „danske Rug“.

De forskjelligte Vintervareteter af Vaarsæd havde overstaaet Vinteren godt og udviklede sig iaar bedre end i noget tidligere Aar; dette gjælder navnlig Vinterhavren og Vinterviffer, der tidligere have været vanskelige at overvintre, men som nu Aar for Aar synes at blive mere aklimatiserede.

Af Vaarsæd og Handelsplanter har der iaar været dyrket 5 Vaarsæde-, 2 Vaarrug-, 18 Byg-, 10 Havre-, 4 Hør-, 2 Hamp-, 3 Sennep-, 2 Balmue-, 1 Dobber-, 1 Madia-, 4 Tobak-, 3 Boghvede-, 2 Spergel-, 4 Mais- og 3 Hirse-Vareteter. Fuglene, der i Foraaret ikke anrettede nogen synderlig Skade paa de fremspirende Vaarsædsprøver, ødelagde derimod, da Kornet nærmede sig Modenhed, for en stor Deel Bygprøverne, saa det af enkelte endog var vanskeligt at hjerne det Nødvendige til Udsæd til næste Foraar; Kun Riis- eller Viftebyg, hvis stive Stakke ere meget udstaaende, undgik næsten ganske deres Angreb og synes specielt at egne sig for Lokalteter, der ere udsatte derfor. „Nepaulbygget“ (H. trifurcatum), — en eiendommelig Bygart med nøgne Korn, og som isørrigt udvikler sig kraftigt og godt og giver et stort og smukt Udbytte, — leed især meget af Fuglene. Byg fra Fønsflod, Grad. langaxet og Annatbyg vare isørrigt de, der lykkes bedst. Det knolbede Byg (H. bulbosum), der omplantedes forrige Efteraar, udviklede sig frodigt og meget tid-

ligt i Foraaret, og kan muligviis faae Betydning som en tidlig Grønfoberplante. — Vilde nøgen, Kartoffel- og Hopetaun-Havren lykkedes iaar bedst; isøvrigt voxte alle Havrevareteter ualmindelig stærkt til paa Høistolens Jord, men angribes ogsaa usædvanligt stærkt af Brand; i et Bed paa 21 □ Alen med „Stor nøgen Havre“ fandtes saaledes 1565 Støvbrandar.

Den kolde Sommer og vaade Efterommer har været uheldig for flere af Handelsplanterne. Tobakken, — skjøndt saaet til Udplantning i Urtepotter d. 14de Marts, — naaede saaledes kun at sætte Blomst, og ligesaa lidt bleve de Kolber, som den af Kulden trykkede Mais havde faaet sat, modne; Sorghumen skred ei engang igjennem; Hirsken blev moden, men gav kun et ringe Udbytte; Sennepen, Hørrøen og Spergelen groede derimod godt til, ligesom ogsaa Voghveden udviklede sig stærkt og mærkeligt nok var temmelig rigtbærende, især den „Sølvgraa Voghvede.“

3 Vælgfrugternes Kvarteer dyrkedes iaar 8 Urte-, 5 Vikke-, 2 Lindse-, 4 Bønne- og 4 Lupin-Varieteter. „Early Kent Urter“ gav det mindste Udbytte, men den udmærker sig ved en langt kortere Vøretid end de andre Urtevarieteter. Skjøndt den først spirede frem d. 23de April, var den dog 14 Dage tidligere moden end de d. 19de Februar saaede og d. 2den April fremspirede „grønne Markærter“, og 44 Dage tidligere moden end de samtids med den saaede „tidlige Hornherredærter“; disse, der ved en omhyggelig Kultur og en fortsat Udpillen af de først modne Vælge, have faaet Ny for deres hurtige og tidlige Udvikling, have her paa Høistolen, hvor Jordmonnet ikke begunstiger og Kulturen ikke har stræbt efter at bevare denne ved Kunst forcerede Udvikling af dem, saa fuldstændig ubartet i saa Henseende, at de nu efter 5 Aars Dyrkning endog ere de Urter, der senest modnes, saa at de f. Ex. iaar først høstes samtids med grønne Markærter, der vare saaede 43 Dage senere.

Bønnerne og Vikkerne, med Undtagelse af „Halsbaand Vikken“, vare iaar gode, Lindserne derimod mindre gode. Paa

Grund af flet Frø mislykkes Lupinerne aldeles, med Undtagelse af de hvide, og disse udvikle sig vel frodigt, men bleve ikke modne.

Af Rodfrugter dyrkes iaar 11 Kartoffel-, 5 Gulerods-, 2 Pastinak-, 8 Kaal-, 10 Kunkelroe-, 5 Kaastrabi-, 6 Turnips-, 1 Mairoe- og 2 Høstroevarieteter. Kartofflerne vare ogsaa iaar høist ulige angrebne af Sygdommen, og ligesom ifjor vare „tidlig Chardon“ og „King of Moors“ næsten sygdomsfrie, medens „hvide Rohan“ næsten vare ødelagte.

Flere af de andre Rodfrugter angrebes stærkt af Jordlepper og Smelbelarver, saa de stode meget tyndt, men de, der undgik disse, groede iøvrigt ret godt til, navnlig „Alberts Rjæmpe“ og „Rohorn-Kunkelroe“, „Dales hybrid Turnips“ og „lange Høstroer“. En større Ulempe er det Vanstelige ved fra Gartnerne og de Handlende at faae bestemte og ægte Frøsorter, og den afhjælpes kun med Sikkerhed ved selv at aale Frøet, hvortil her iaar er gjort en Begyndelse med 36 forskellige Rodfrugtvarieteter.

Da Jernbanen gaaer midt over Forsøgsmarken, ere baade Landbrugs- og Forsøgshaven og de til Gjødnings- og Sædskifteforsøg bestemte Dele af Marken, der ligge ved begge Ender, blevne uberørte deraf; men de til almindelige Dyrkningsforsøg bestemte Stykker bleve for en stor Deel overfaarne, og da Banens Retning først endelig bestemtes efter Saaningen, kunde Omlægningen af Forsøgstykkerne først finde Sted i Efteraaret. Ved de tidligere begyndte Forsøg har man saagodtsom muligt søgt at bringe Resultat ud af den tilbageblevne Afgrøde, saaledes som nedenfor vil sees af Beretningen om rad- og bredsaet Havre.

Drainingen, som udførtes ifjor, har viist sig særdeles heldig; Marken er hurtigt bleven befriet for det overflødige Vand, og intetsomhelst Uheld er indtruffet med Rørene. Jernbaneanlægget har ogsaa her gjort nogle Forandringer nødvendige, men jeg nærer det Haab, at de ingen skadelig Indflydelse ville medføre.

De Forsøg, hvis Resultater jeg denne Gang skal meddele, ere:

1. Udbytte af rad- og bredsaet Havre.
2. Udbytte af Kunkelroer, saae i forskjellige Afstande.
3. Forøgelsen af Roer i den sidste Tid af Væxtperioden.
4. Spiring og Udvikling af Korn, høstet ved forskjellig Modenhedsgrad (Hvede, Rug, 2rad. Vhg og Havre).
5. Korn- og Frøsorter, saae i forskjellig Dybde (Hvede, Rug, 2rad. Vhg, Grad. Vhg, Havre, Erter, Raps, Kunkelroer, Rødkløver, Hvidkløver og Timothei).
6. Forskjellige Kornarters Udviklingstid (Hvede, Rug, 2rad. Vhg, Grad. Vhg, Havre, Erter og Bønner).

Desuden ere Forsøg foretagne over:

7. 2rad. Vhg, saet i forskjellig Tæthed.
8. Grad. Vhg, af forskjellig Godhed, idet 4 Skpr. Vhg deelede efter Vægten i 4 Dele, som udsaaedes hver for sig.

Men da Udtærkningen af disse Prøver endnu ikke har fundet Sted, vil Udfaldet af Forsøget først kunne meddeles i en senere Beretning.

Endelig er iaar paabegyndt:

9. Gjødningsforsøg med Hvede, Vhg, Kunkelroer og Bønner, dyrkede afvekslende med forskjellig Gjødning, og Vhg- og Kløver-Græsblanding vedblivende paa samme Sted med forskjellig Gjødning, hvis Resultater først efter nogle Aars Forsøg ville kunne offentliggøres.

Som det nedenfor oftere vil blive fremhævet, have Fuglene iaar, mere end nogensinde tidligere, anrettet Øbelæggelser i de modne Korn- og Frøsorter, uden at det hidindtil er lykkedes os at finde virksomme Midler derimod; flere af Forsøgene ere derfor ufuldstændigere end de burde være efter den Tid og Måle, der er anvendt derpaa.

1. Udbytte af rad- og bredsaet Havre.

Jorden har ifjor Kunkelroer, hvortil var gjødet; den pløedes 2 Gange sidste Efteraar, blev den 15de April gjen-nemharvet med svensk og dansk Harve og besaet den 16de April. Jordstykket var 1 Td. Vand og deeltet i 2 Dele af 4 Skpr. Vand hver; i den radsaaede Deel saaeedes 4 Skpr. og i den bredsaaeede 5 Skpr. Havre. Sæden meiedes den 13de August, lagdes paa Skaar, bandtes den 19de og hjemkjørtes og fattes i Stak den 28de August.

Dette Stykke Jord hørte til den, der overffjæres af Jern-banen, og af de oprindelige 7000 Qvadratalen blev af den radsaaede Havre 5250 Qvadratalen og af den bredsaaeede 4670 Qvadratalen tilbage.

Af den radsaaede Havre avledes paa de 5250 Qvadrat-alen 292 Neg, som ved Tærstningen veiede 3663 Pd. og gav:

Halm 1879 Pd.

Avner 207 "

Korn 1542 "

3628 Pd.

Svindet udgjorde saaledes 35 Pd.

Kornets Maal var 10 Td. 4½ Skpr. à 146 Pd. pr. Td.

Af den bredsaaeede Havre avledes paa 4670 Qvadratalen 278 Neg, som ved Tærstningen veiede 3649 Pd. og gav:

Halm 2024 Pd.

Avner 146 "

Korn 1474 "

3644 Pd.

Svindet udgjorde saaledes kun 5 Pd.

Kornets Maal var 10 Td. 3 Skpr. à 142 Pd. pr. Td.

Havren leed hverken af Fugle, Insekter eller Ukrudt; den radsaaede Sæd behøvede ikke engang Rensning iaar, saaledes at man allerede efter 4 Aars Dyrkning er bleven Herre over Ukrudtet paa den tidligere dermed saa overfyldte Jord.

Beregnet efter een Td. Land har Udfaldet af Forsøget været følgende:

Rabsaaet Havre paa een Td. Land:

Den hele Afgrødes Vægt før Tærstningen 10035 Pb.
deraf udgjorde:

Halmen	5011 Pb.	
Avnerne	552 "	
Kornet	4379 "	
		<u>9942 "</u>
		Svind . . 93 Pb.

Kornets Maal udgjorde 30 Td. til en Vægt af 146 Pb. eller 87½ Pb. holl.

Brebsaaet Havre paa een Td. Land:

Den hele Afgrødes Vægt før Tærstningen 10947 Pb.,
deraf udgjorde:

Halmen	6072 Pb.	
- Avnerne	438 "	
Kornet	4422 "	
		<u>10932 "</u>
		Svind . . 15 Pb.

Kornets Maal var 31 Td. 1 Stp. til en Vægt af 142 Pb. eller 85 Pb. holl.

2. Udbytte af Runkelroer, saæde i forskellige Afstande.

Forsøget blev i et og alt udført ligesom det tilsvarende ifjor. 1 Td. Land, der ifjor bar Hvede, blev nemlig, efter at være gjødet og pløiet to Gange i Efteraaret og een Gang i Foraaret, deelt i 2 ligestore Stykker, af hvilke det ene opbulkedes, medens Røefrøet i det andet blev saæet paa flad Jord. I hvert af Stykkerne saædes desuden Frøet i forskellige Afstande, nemlig a) 20 Tommer mellem Rækkerne og 18" mellem Planterne i disse, b) henholdsvis 24" og 15", c) 27" og 13" og d) 30" og 12"; hver Plante fik altsaa ligestor Vøgeplads, nemlig omtrent 300 □ Tommer.

Den 8de og 9de Mai udsaaedes Koevrøet (Barres), gjen-nemarbejdedes jevnligt i Sommerens Løb med Rødbenseren og optoges i Slutningen af Oktober.

I Slutningen af August indfandt sig en Røstsvamp (Uromyces) paa Koebladene og disses Stilke. Paa Grund af det fugtige Veir udbredte den sig snart over den største Deel af Stykket, ødelagde tilbeels Bladene, undtagen selve Hjerteskubbene, og standsede derved Kjerne i deres Væxt. Udbyttet blev derfor mindre end det ifølge den kraftige Jord og Kernes tidligere hyppige Væxt kunde ventes.

Udbyttet af $\frac{1}{2}$ Td. Land med de paa flad Jord saaede Kjerne var 125 Tdr. 7 Skpr., der veiede 25010 Pd., og af den halve Td. Land paa Bulke 106 Tdr., der veiede 21076 Pd. Udbyttet af de enkelte Underafdelinger var følgende:

Kunkelkjerne, saaede paa flad Jord i forskellige Afstande.

Afdelingen	Afstanden mellem Kærterne	Afstanden mellem Planterne	Kødbernes Vægt paa 1 Skp. Land	Kødbernes Maal paa 1 Skp. Land
a	20"	18"	5540 Pd.	27 Tdr. 7 Skpr.
b	24"	15"	5940 —	29 — 7 —
c	27"	13"	6930 —	35 — " —
d	30"	12"	6600 —	33 — 1 —

Kunkelkjerne, saaede paa Bulke i forskellige Afstande.

Afdelingen	Afstanden mellem Kærterne	Afstanden mellem Planterne	Kødbernes Vægt paa 1 Skp. Land	Kødbernes Maal paa 1 Skp. Land
a	20"	18"	5790 Pd.	29 Tdr. 1 Skp.
b	24"	15"	5243 —	26 — 3 —
c	27"	13"	4803 —	24 — 1 —
d	30"	12"	5240 —	26 — 3 —

At det ikke ved den første af de her opførte Hovedafdelinger har viist sig saaledes som ifjor, at Udbyttet var desto større, jo mere den hver Plante givne Plads nærmede sig at være kvadratisk, kan muligens hidrøre fra, at den ovennævnte Rustrygdom indfandt sig tidligere og udbredte sig meget mere paa Underafdelingerne a og b end paa c og d. Desuden fandtes ogsaa i hine, navnlig i a, et temmelig stort Stykke Jord, der for en Deel Aar siden blev berøvet sin Muld, og som det endnu ikke er lykkes at gjengive samme naturlige Frugtbarhed som den øvrige Jord har, skjøndt der baade ved Bearbejdningen og Extrajødnings Paaførsel stadigt arbeides derpaa.

3. Forøgelsen af Kaafræber og Runkelroer i den sidste Tid af Væxtperioden.

Ved at meddele de iaar indbundne Resultater om den i Overskriften anthede Sag, maa der henvises til Jagttagelserne fra ifjor om denne Gjenstand. Som det deraf vil sees, meddeeltes ikke Slutningen af Jagttagelserne fra forrige Aars Kaafræberhøst, da der endnu stadigt i Løbet af sidste Vinter indhøstes Prøver, hvis Udbytte derfor opføres hernefor, før dette Aars Høst omtales. Men for bedre at anfsueliggjøre de nævnte Jagttagelser fra forrige Vinter, sammenstilles disse med den første og sidste Kaafræberprøve, der findes meddeelt i sidste Aars Beretning:

Prøven optaget Dato	Toppens Vægt	Røddernes Vægt	Røddernes Maal	Røddernes Vægt pr. Lb.	Forøgelse af Røddernes Vægt efter sidste Vægtning	Forøgelse af Toppens Vægt efter sidste Vægtning
8. Sept. 1862	286 Pb.	336 Pb.	1 $\frac{1}{8}$ Lbr.	179 Pb.	—	—
10. Nov. —	109 —	811 —	3 $\frac{1}{8}$ —	206 —	+ 21 Pb.	÷ 9 Pb.
17. — —	87 —	859 —	3 $\frac{1}{8}$ —	225 —	48 —	÷ 22 —
1. Dec. —	39 —	789 —	3 $\frac{1}{8}$ —	204 —	÷ 70 —	÷ 48 —
5. Jan. 1863	54 —	803 —	4 $\frac{1}{8}$ —	198 —	14 —	15 —
2. Marts —	29 —	834 —	4 $\frac{1}{8}$ —	205 —	31 —	÷ 25 —

Det høieste Vægtudbytte naaedes altsaa den 17de November, men Rødbjerne vedbleve tilsyneladende at tiltage i Omfang og Størrelse, men paa Indholdets og derfor paa Vægtens Beføstning, indtil i Foraaret. Dog kan der ikke sluttet meget af et saadant enestaaende Forsøg, thi ihvorvel det benyttede Røestykke syntes at være fuldkommen eensartet, kan dog en lille Forskjellighed i Størrelse og Godhed have fremkaldt den Uregelmæssighed, der viser sig her ved de enkelte Prøver i Slutningen af Forsøget; iøvrigt kan denne ogsaa for en Deel være fremkommen ved Veirets Forskjellighed under Optagningen.

Forsøget iaar anstillede baade med Kaalraber og Kunkelroer og vil ligesom ifjor blive fortsat gjennem Vinteren, men Bemærkningen i forrige Aars Beretning om, at „da man i et almindeligt Landbrug sjældent vil foranlediges til at lade Kaalraber (og Kunkelroer) henstaae uoptagne efter den her fibst prøvede Tid, maa Forsøget for dettes Vedkommende betragtes som afsluttet“, gjælder jo ogsaa iaar, og vi meddele derfor allerede nedenfor Sagtagelserne fra dette Efteraar.

Kaalraberne (Laings improved) bleve iaar udplante i en Afstand af 24 Tommer mellem Rækkerne og 15 Tommer mellem Planterne den 24de Juni, og Kunkelroerne (Røde Kvægklumper) ligeledes den 28de Juni. De fleste Planter toge ved Grøde, saa at Efterplantningen kun var ringe, derimod standsedes en Deel af dem i deres Væxt ved Angreb først af Smeldelarver, senere af Knoporm, saa muligviis en Deel af Uregelmæssighederne fra de senere Prøveveininger skyldes denne Omstændighed; man bør derfor ogsaa kun væsentlig fæste sin Opmærksomhed paa Hovedtrækkene.

Hver Prøve omfatter 200 □ Aen eller 320 Planter, voxende umiddelbart ved Siden af hverandre.

Kaalraber.

Prøven optaget Dato	Koppens Vægt	Røddernes Vægt	Forsælle af Koppens Vægt siden sidste Veining	Forsælle af Røddernes Vægt siden sidste Veining	Røddernes Maal	Røddernes Vægt pr. Lb.
16. September	395 Pb.	367 Pb.	—	—	1 $\frac{3}{4}$ Lbr.	199 Pb.
23. —	421 —	433 —	26 Pb.	66 Pb.	2 $\frac{1}{8}$ —	204 —
30. —	365 —	505 —	÷ 56 —	72 —	2 $\frac{3}{8}$ —	197 —
7. Oktober	351 —	571 —	÷ 14 —	66 —	2 $\frac{1}{8}$ —	203 —
14. —	324 —	641 —	÷ 27 —	70 —	3 $\frac{1}{8}$ —	205 —
21. —	254 —	630 —	÷ 70 —	÷ 11 —	3 $\frac{1}{8}$ —	206 —
28. —	189 —	627 —	÷ 65 —	÷ 3 —	3 $\frac{1}{8}$ —	205 —
4. November	173 —	697 —	÷ 16 —	70 —	3 $\frac{1}{8}$ —	203 —
18. —	135 —	675 —	÷ 38 —	÷ 22 —	3 $\frac{3}{8}$ —	200 —

Runkelroer.

Prøven optaget Dato	Koppens Vægt	Røddernes Vægt	Forsælle af Koppens Vægt siden sidste Veining	Forsælle af Røddernes Vægt siden sidste Veining	Røddernes Maal	Røddernes Vægt pr. Lb.
16. September	559 Pb.	429 Pb.	—	—	2 $\frac{3}{8}$ Lbr.	196 Pb.
23. —	600 —	469 —	41 Pb.	40 Pb.	2 $\frac{1}{2}$ —	196 —
30. —	613 —	501 —	13 —	32 —	2 $\frac{3}{8}$ —	193 —
7. Oktober	552 —	535 —	÷ 61 —	34 —	2 $\frac{1}{2}$ —	206 —
14. —	556 —	557 —	4 —	22 —	2 $\frac{1}{8}$ —	207 —
21. —	536 —	632 —	÷ 20 —	75 —	3 $\frac{1}{8}$ —	206 —
28. —	446 —	569 —	÷ 90 —	÷ 63 —	2 $\frac{1}{8}$ —	198 —
4. November	454 —	607 —	8 —	38 —	2 $\frac{3}{8}$ —	204 —
18. —	437 —	633 —	— 17 —	26 —	3 $\frac{1}{8}$ —	207 —

4. Spiringsevnen og Udviklingen af Korn, høstet ved forskjellig Modenhedsgrad.

Dette Forsøg, der udføres for at erfare hvilken Indflydelse den tidlige Veining af Kornet har paa det deraf

tagne Sædeforns Spirekraft og Godhed, er iaar fortsat paa omtrent samme Maade som de to foregaaende Aar. Saavidt muligt ere Prøverne tagne paa samme forstjellige Modenhedstrin som ifjor og iforfjor, men de smaa uundgaaelige Afvigelser herfra ville sees ved en Sammenligning af nedenstaaende fuldstændige Beskrivelse af Modenhedsgraden med den, der meddelees iforfjor.

Hvede (Common Ribet).

- No. 1. Straaene aldeles grønne, Arene ogsaa ganske grønne. Kornene grønne, bløde og mellede, ei fuldstabte og endnu overtrukne med det hvide glindsende Fug; det fjederformige A₂ endnu tydeligt tilstede og ved mange af Kornene fandtes endnu Støvknappene.
- No. 2. Straaene grønne, begyndt at gulne lidt, navnlig for neden. Arene grøngule, Ribberne i Avnerne (Dætbladene) grønne, det mellemliggende Bladjøb gulagtigt, Kornene lysegrønne og mellede, Rodspirens Grændser under Overhuden træde endnu ei tydeligt frem og ere endnu bedækkede med det hvide Fug.
- No. 3. Straaene grønlig, den nederste Deel gul, Arene brune med enkelte grønne Ribber; seet i Masse have Kornene et svagt og grønligt Skær, ellers ere de gule, meget bløde, tildeels mellede. Rodspirens Grændser tydeligt fremtraadte.
- No. 4. Straaene grønlig gule, Arene brune, men endnu med enkelte grønne Ribber. Kornene gulbrune og voxbløde, kun svagt grønlig omkring Rodspiren.
- No. 5. Straaene gule, Arene brune; Kornene lysebrune og temmelig haarde, men kunde dog endnu trykkes over af Neglen. (NB. Denne Prøve svarer til den almindelige Høstningsmodenhed).

Rug.

- No. 1. Straaene aldeles mørkegrønne; Arene næsten grønne; Kornene neppe fuldstabte, grønne, aldeles bløde, saa Indholdet kan trykkes ud mellem Fingrene.

- No. 2. Straaene grønne, men Bladene lidt gulnede; Aget gulgrønt; Kornene omtrent fuldstabte, grønlig, lidt gule i den øvre Ende, men aldeles grønne i den nedre (Kiimenden). Kunne trykkes flade mellem Fingrene, men Indholdet, der endnu er lidt vædset, trykkes ikke saaledes ud som ved No. 1.
- No. 3. Straaene grønne, begyndt at gulne under Aget paa den øverste Stængeldeel; Kornene fuldstabte, gule, men lidt grønlig, navnlig omkring Kimen; Indholdet grødet; Kornet kan klemmes itu mellem Fingrene.
- No. 4. Straaene svagt grønne; Kornene brune og voxbløde; Aene gule med enkelte grønne Striber. (NB. Svarer til lidt før almindelig Høstningsmodenhed.)
- No. 5. Aldeles moden. Kornene falde ud af sig selv, ere brune, ganske faste, saa de ei kunne trykkes over af en Negl. Straaene gule, Aene gule uden grønne Striber.

2rad. Vhg.

- No. 1. Straaene aldeles grønne; Aene grønne; Kornene langt fra fuldstabte, vædsete. Det er kun 10 Dage siden Aene stred.
- No. 2. Straaene grønne; Aene grønne, men begyndt at gulne; Staffene aldeles grønne; Kornene bløde, tykt deigagtige.
- No. 3. Straaene grønne; Aene begyndt at komme i „røde Rader“ : Kornene grønne og gulnede med røde Striber paa Indreabnerne, nemlig Karbundterne eller Nerberne i disse; Staffene grønne; Kornene bløde.
- No. 4. Straaene grønne og svagt gule; Aene gule, men Staffene tildeels endnu grønagtige; Kornene voxbløde; enkelte Korn med røde Striber, lidt grønagtige paa den mod Aget indadvendte Side.
- No. 5. Straaene gulgrønne; Aene gule; Kornene temmelig haarde, men kunne dog trykkes over af en Negl.

No. 6. Aldeles moden eller rettere overmoden; Straaene og Aene gule; de sidste aldeles nikkende; Kornene ganske faste og brune i den nedre Ende over Rodfimen.

Havre.

No. 1. Stængel og Top grøn; Kornene ei fuldstabte, kun halvmodne, tyndmelfede.

No. 2. Straaene grønne; Toppen grøn med en Deel gule Striber o: det mellem Nerverne samlede Bladjød; Kornene omtrent fuldstabte og melfede.

No. 3. Straaene gulgrønne; Toppen tildeels gul, dog endnu med grønne Striber paa Øveravnerne; Kornene gule, men med grønligt Skjær, bløde, tildeels endnu melfede.

No. 4. Straaene gule, men dog lidt svagt grønne; Kornene vorbløde.

No. 5. Straa og Top aldeles gule; Kornene faste.

For endnu bestemtere at tydeliggjøre de forskjellige Prøvers Udviklingsgrad, fremstilles nedenfor Vægten af 100 Korn af hver enkelt Prøve. Vægten angives i Gram:

Prøvens Nummer	Hvede	Rug	Bvg	Havre
1	1,34	0,91	1,66	1,87
2	3,52	1,95	3,19	3,23
3	5,27	2,04	4,33	3,86
4	4,84	3,10	4,83	3,84
5	4,94	3,23	4,87	3,72
6			4,64	

Udbyttet af Forsøgene ligesom ogsaa Udviklingen af disse findes opført i høstaaende Tabeller; her bliver endnu kun at sige til, at Rugprøverne i det Hele taget gave meget svage og smaa Planter; næst Bedet No. 1, der aldeles gik bort i Vinterens Løb, var No. 2 og 3 øiersynligt de svageste; No. 4 synes derimod at have kraftigere Planter end No. 5. Grunden til at der i Hvedebedene ikke findes et større Antal Straa

i Forhold til Planternes Antal er den, at den benyttede Hvedesort var „Common Rivet“, hvis kraftige Stængler sprede sig meget strax ved Grunden af hver Plante, saa der bliver 1—2—3 Tommer mellem hvert Straa. Den høie Vægt af Havrebedene No. 1 og 2 hidrører nærmest fra den store Mængde smaa grønne Sidestud, der fandtes i disse Bede. — Ved alle Kornarterne ere Prøverne efter de modne Korn de, der tidligst have udviklet sig.

Hvede, høstet ved forskjellig Modenhed.

Der blev saet 100 Korn i hvert Bed den 5te Oktober 1862.

Bedets No.	Spiret Dato	Antal Spirer b. 22. Oktober	Antal Planter b. 22. Mai	Antal Planter b. 12. Sept.	Antal Straa	Det Heles Vægt
1	15. Oktober	62	36	31	134	1,55 Pb.
2	15. —	89	52	49	186	2,40 —
3	15. —	98	58	58	174	2,35 —
4	15. —	86	55	52	164	2,30 —
5	15. —	93	65	60	180	2,45 —

Rug, høstet ved forskjellig Modenhed.

Der blev saet 100 Korn i hvert Bed den 4de Oktober 1862.

Bedets No.	Spiret Dato	Antal Spirer b. 22. Oktober	Antal Planter b. 22. Mai	Antal Planter b. 8. August	Antal Straa	Det Heles Vægt	Antal Melbrøster
1	—	8 ¹⁾	0	0	0	0	0
2	13. Oktober	64	21	21	142	0,55 Pb.	9
3	13. —	70	18	16	114	0,25 —	7
4	13. —	85	36	34	226	0,95 —	31
5	13. —	83	37	34	192	0,75 —	31

¹⁾ Svage, kraftløse, gule Spirer.

2rad. Byg, høstet ved forskjellig Modenhed.

Der blev faaet 100 Korn i hvert Bed den 7de Mai 1863.

Bedets No.	Spiret Dato	Antal Spirer b. 23. Mai	Strøbet Dato	Høstet Dato	Antal Planter	Antal Straa	Det Heles Vægt Pb.
1	19. Mai	43	2. Juli	5. Sept.	40	453	2,40
2	18. —	76	27. Juni	2. —	71	483	3,00
3	17. —	85	25. —	30. Aug.	82	536	3,00
4	16. —	85	23. —	30. —	80	494	2,70
5	16. —	95	23. —	30. —	93	567	3,60
6	16. —	95	23. —	30. —	93	495	2,20

Saure, høstet ved forskjellig Modenhed.

Der blev faaet 100 Korn i hvert Bed den 7de Mai 1863.

Bedets No.	Spiret Dato	Antal Spirer b. 23. Mai	Strøbet Dato	Høstet Dato	Antal Planter	Antal Straa	Det Heles Vægt Pb.
1	19. Mai	47	6. Juli	16. Sept.	53	411 ¹⁾	4,35
2	18. —	79	2. —	13. —	68	401 ¹⁾	4,05
3	17. —	85	28. Juni	11. —	83	377	3,80
4	17. —	95	28. —	11. —	77	430	4,00
5	17. —	92	28. —	11. —	85	469	4,25

¹⁾ 3 No. 1 og 2 var der en Mængde smaa grønne Sideskud uden År, der imidlertid bleve talte med.

5. Korn og Frosorter, faaede i forskjellig Dybde.

Planen for og Udførelsen af disse Forsøg, der nu i 5 Aar ere udførte i Høstkolens Forsøgshave, er aldeles den samme som ifjor. Af Kornarterne er der ingen Prøve faaet ovenpaa Jorden, da Udbyttet af denne altfor meget vil være undergivet Tilfældigheder (Fugle, Tørre), til at noget Re-

fultat kan drages deraf; kun ved Frøarterne, der lettere finde Besskyttelse mod Fuglene mellem de smaa Jordklumper, og ved hvilke det i Virkeligheden ofte benytttes i det praktiske Agerbrug, at udsaae dem imellem Sæden eller ovenpaa Jorden uden at bringe dem ned, er det ogsaa bibeholdt her ved Forsøgene. Kornets Maal og Vægt er ikke bestemt, da det, som ifjor paavist, ved saa smaa Prøver er altfor usikkert; derimod er den samlede Vægt af Korn og Halm noteret, skjøndt heller ikke denne kan tillægges nogen væsentlig Betydning, thi egentlig er det kun fra Tællingerne af Spirer, Planter og Straa, at der ved saa smaa Prøver kan hentes de sikreste Momenter til en nogenlunde sand Bedømmelse. Idet jeg henviser til Tabellerne, og de dertil knyttede Anmærkninger, skal jeg endnu kun tilføie, at denne Forsøgsrække om et Par Aar vil blive sluttet, da et tilstrækkeligt Antal Erfaringer høves til derpaa at bygge et Resultat, som jeg da skal meddele i en samlet Oversigt.

Hvede (Manchester), saaet i forskjellig Dybde.

Der blev saaet 200 Korn i hvert Bed den 28de September 1862.

Bedets No.	Dybde Tommer	Spiret Dato	Antal Spirer b. 28. Oktober	Antal Planter b. 22. Mai	Antal Planter b. 8. August	Antal Straa	Af Straa høvede hver Plante i Gjennemsnit	Det Heles Vægt
1	$\frac{1}{4}$	5. Okt.	166	126	133	553	4,2	3,30 Pd.
2	1	5. —	173	142	149	536	3,6	3,20 —
3	$1\frac{1}{2}$	5. —	164	128	132	556	4,2	3,45 —
4	2	7. —	149	109	110	502	4,6	3,05 —
5	3	8. —	143	102	102	497	4,9	3,10 —
6	4	10. —	100	64	67	457	6,9	2,70 —
7	5	11. —	53	29	32	274	8,6	1,65 —
8	6	12. —	26	9	9	154	17,1	1,25 —
9	7	14. —	4	1	1	35	35,0	0,20 —
10	8	16. —	3	2	2	49	24,0	0,25 —
11	9	18. —	1	0	0			
12	10	Spirede ikke.						

Alle Bedene, der vare meget stærkt medtagne af Fuglene, saa det var umuligt at bestemme Mødenheden, høstes den 8de August.

Grad. Byg (langæret), saet i forskjellig Dybde.

Der blev saet 200 Korn i hvert Bed den 7de Mai 1863.

Beds No.	Dybde Tommer	Spiret Dato	Antal Spirer b. 30. Mai	Skredet Dato ²⁾	Høftet Dato	Antal Planter	Antal Straa	Af Straa haabde hver Plante i Gjennemsnit	Det Heles Bægt ³⁾	
1	$\frac{1}{2}$	15. Mai	163	9. Juli	23. Aug.	149	424	2,8	2,50	
2	1	15. —	177	8. —	—	161	389	2,4	2,35	
3	$1\frac{1}{2}$	15. —	170	—	—	142	357	2,5	2,05	
4	2	16. —	165	—	—	131	336	2,6	1,85	
5	$2\frac{1}{2}$	16. —	168	9. —	25. —	139	420	3,0	2,35	
6	3	17. —	133	11. —	—	119	367	3,1	2,25	
7	4	18. —	101	13. —	27. —	90	368	4,3	2,80	
8	5	20. —	55	18. —	29. —	53	342	6,5	2,30	
9	6	21. —	25	23. —	—	23	228	9,9	1,60	
10	7	23. — ¹⁾	7	3. Aug.	1. Sept.	6	70	11,7	0,55	
11	8	24. —	1	12. —	5. —	1	26	26,0	0,15	
12	9	Spirede iffe.								

Limotheifrs, saet i forskjellig Dybde.

Der blev saet 200 Frs i hvert Bed den 16 Mai 1863.

Beds No.	Dybde Tommer	Spiret Dato	Antal Spirer b. 14. Juli	Skredet Dato	Antal Planter b. 31. August
1	0	14. Juni	20	6. August	26
2	$\frac{1}{4}$	4. —	47	12. —	53
3	$\frac{1}{2}$	2. —	50	10. —	60
4	$\frac{3}{4}$	2. —	44	11. —	53
5	1	4. —	22	12. —	25
6	$1\frac{1}{2}$	14. —	7	17. —	6

Frøene i 2 og $2\frac{1}{2}$ Tommers Dybde spirede iffe.

¹⁾ Den 23de Mai var der fremkommet 3 Spirer.

²⁾ De Data, der ved de større Dybder ere noterede for Skridning, gjælde Hovedmassen af A γ , thi der var i dem alle enkelte A γ , som fredsede mange Dage før, rimeligviis Hovedskuddene.

³⁾ Bægten ved 6 og 7, navnlig ved 8 Tommers Dybde af det Grad. Byg er saa ringe fordi det ei var fuldt udviklet.

Arene ved de større Dybder have flere Korn end ved de mindre Dybder, saaledes var der f. Ex. i Gjennemsnit af de 10 bedste A γ ved 7 og 8 Tommers Dybde 14 Korn i Kaden, medens der i de 10 bedste ved $\frac{1}{2}$ Tommes Dybde kun var 10,8 Korn i Kaden.

Hvid Havre (Hopetown), saet i forstjellig Dybde.

Der blev saet 200 Korn i hvert Ved den 13 Mai 1863.

Bedets No.	Dybde Tommer	Spiret Dato	Antal Spirer b. 30. Mai	Skredet Dato	Høstet Dato	Antal Planter	Antal Straa	Af Straa havde hver Plante i Gjennemsnit	Det Høles Vægt ⁴⁾ Pb.
1	$\frac{1}{2}$	20. Mai	107	30. Juli	12. Sept.	90	498 ²⁾	5,7	6,10
2	1	20. —	131	—	—	92	444	4,8	5,40
3	$1\frac{1}{2}$	20. —	137	—	—	121	485	4,0	5,62
4	2	22. —	119	2. Aug.	—	100	450	4,5	5,05
5	3	23. —	97	4. —	—	79	439	5,6	6,20
6	4	25. —	53	7. —	13. —	46	293	6,4	4,27
7	5	26. —	42	8. —	—	38	301	7,9	5,20
8	6	28. —	35	10. —	16. —	37	336	9,1	5,35
9	7	29. —	8	12. —	—	11	152	13,8	2,65
10	8	31. —	—	17. —	19. — ¹⁾	3	29	9,7	0,60
11	9	—	—	—	—	—	—	—	—
12	10	Spirede iffe.		—	—	1	27 ³⁾	27,0	0,67

Hvidkloverfrø, saet i forstjellig Dybde.

Der blev saet 200 Frø i hvert Ved den 18de Mai 1863.

Bedets No.	Dybde Tommer	Spiret Dato	Antal Spirer b. 7. Juli	Begyndt at blomstre	Antal Planter b. 31. August
1	0	2. Juli	6	—	6
2	$\frac{1}{4}$	14. Juni	19	13. August	16
3	$\frac{1}{2}$	9. —	17	11. —	16
4	$\frac{3}{4}$	1. —	33	9. —	41
5	1	1. —	20	11. —	23
6	$1\frac{1}{2}$	Spirede iffe.		—	—
7	2	16. Juni	3	16. —	3

Frøene, neblagte i $2\frac{1}{2}$, 3, $3\frac{1}{2}$, 4 og 5 Tommers Dybde, spirede iffe.

¹⁾ Havren i de større Dybder fra 6 Tommer af var ei ganske moden ved Høstningen.

²⁾ Deraf vare mange grønne Sideskud.

³⁾ To dybere besto tykkere Straa.

⁴⁾ Ved Veiningen vare Havreproverne, navnlig fra de større Dybder, ei ganske suundne paa Grund af Banskeligheben ved i det ustabile Veir at faae dem rigtig tørrede.

Grter (tidlige grønne Markt), saaet i forskjellig Dybde.

Der blev saaet 100 Korn i hvert Bed den 30te April.

Beds No.	Dybde Tommer	Spiret Dato	Antal Spirer b. 30. Mai	Blomstret Dato	Spiet Dato	Antal Planter	Det Heles Vægt Pb.
1	1	12. Mai	97	26. Juni	31. Aug.	94	1,60
2	2	12. —	87	—	—	81	1,75
3	3	12. —	96	—	—	88	2,25
4	4	13. —	90	—	—	89	2,00
5	5	14. —	92	—	—	90	2,20
6	6	15. —	85	29. —	—	84	3,00
7	7	16. —	77	1. Juli	3. Sept.	73	2,30
8	8	16. —	77	3. —	—	75	2,50
9	9	18. —	73	4. —	—	75	3,05
10	10	20. —	52	7. —	6. —	67	2,20
11	11	23. —	26	10. —	—	37	2,45
12	12	26. —	23	12. —	—	34	2,50
13	13	31. —	—	18. —	10. —	7	0,60
14	14	3. Juni ¹⁾	—	21. —	—	15	1,20
15	15	6. — ²⁾	—	30. —	—	1	0,15
16	16	7. — ³⁾	—	23. —	—	4	0,35

Rodkloverfrø, saaet i forskjellig Dybde.

Der blev saaet 200 Frø i hvert Bed den 19de Mai 1863.

Beds No.	Dybde Tommer	Spiret Dato	Antal Spirer b. 7. Juli	Begyndt at blomstre	Antal Planter b. 31. August
1	0	18. Juni	14	31. August	13
2	$\frac{1}{4}$	9. —	33	8. —	45
3	$\frac{1}{2}$	1. —	76	7. —	87
4	$\frac{3}{4}$	2. —	52	19. —	63
5	1	1. —	40	6. —	51
6	$1\frac{1}{2}$	1. —	19	13. —	22
7	2	5. —	28	4. —	34
8	$2\frac{1}{2}$	16. —	2	—	2

Frøene neblagde i 3, $3\frac{1}{2}$, 4 og 5 Tommers Dybde spirede ikke.

¹⁾ 2 Planter spirede frem af Beds Sider den 20de Mai.

²⁾ 3 Planter spirede frem den 30te Mai.

³⁾ 1 Plante spirede frem den 4de Juni.
Jordblopperne hullede Bladene meget i Begyndelsen.

Kaps, saet i forskjellig Dybde.

Der blev saet 100 Frø i hvert Bed den 28de September 1862.

Bedets No.	Dybde Tommer	Spiret Dato	Antal Spirer b. 29. Oktober	Antal Planter b. 22. Mai	Blomstret Dato	Antal Planter b. 8. August	Det Heles Vægt Pb.
1	0	4. Oktbr.	26	2	27. Mai	2	1,55
2	$\frac{1}{4}$	4. —	67	16	21. —	16	3,45
3	$\frac{1}{2}$	4. —	64	14	21. —	17	3,95
4	$\frac{3}{4}$	5. —	55	5		5	2,15
5	1	7. —	33	-			
6	$1\frac{1}{4}$	8. —	35	1		1	1,00
7	$1\frac{1}{2}$	10. —	27	-			
8	2	12. —	16	-			
9	$2\frac{1}{2}$	14. —	1	-			
10	3	} Spirede ikke.					
11	$3\frac{1}{2}$						
12	4						

Kapsen høstes den 8de August, Kjøndt den endnu var lidt grøn, men Fuglene havde begyndt at angribe den.

Munkelroer (Varres), saet i forskjellig Dybde.

Der blev saet 100 Frø i hvert Bed den 16de Mai 1863.

Bedets No.	Dybde Tommer	Spiret Dato	Antal Spirer b. 14. Juli	Den 14. Juli oprykkedes alle Planterne undtagen	Det Tiloversblevnes Vægt ved Optagningen b. 14. Sept.	Købbernes Vægt	1 Kob veiede ved Optagningen i Sjælland.
1	$\frac{1}{4}$	2. Juni	58	8	Pb. 25,80	Pb. 12,90	Pb. 1,61
2	$\frac{1}{2}$	2. —	40	12	19,80	10,60	0,88
3	$\frac{3}{4}$	30. Mai	49	11	21,40	10,40	0,95
4	1	30. —	42	12	16,90	8,50	0,71
5	$1\frac{1}{4}$	31. —	23	9	20,60	11,10	1,23
6	$1\frac{1}{2}$	1. Juni	13	8	25,90	14,00	1,75
7	2	3. —	2	2	9,50	5,25	2,63
8	$2\frac{1}{2}$	6. —	2	2	9,10	4,60	2,30
9	3	8. —	2	2	8,30	3,85	1,93
10	4	} Spirede ikke.					
11	5						
12	6						

6. Forskjellige Kornarters Udviklingstid.

Dette Forsøg omfatter iaar de samme Kornarter som ifjor, men Saaetiden er iaar udvidet for Vaarsædens Vedkommende, idet Saaeningen begyndte een Maaned tidligere og varede 11 Dage længere end ifjor.

Bedene vare 12 □ Allen store, og beliggende umiddelbart ved hinanden, saa hverken forskjellig Godhed eller Hældning af Jorden kan have havt nogen Indflydelse paa Udbyttet.

Bestemmelsen af de forskjellige Vegetationsstadier, der har saa stor Betydning ved dette Forsøg, var den samme som ifjor; Kornet sagdes nemlig at være skredet, naar den større Halvdeel af Planterne i hvert Bed havde skudt Aret saa meget igjennem, at det nederste Korn eller Smaaax var kommet tilsynne over Bladets Stedehinde; og det høstedes, naar Kornene vare saa haarde, at de kun vanskeligt kunde overtrækkes af Neglen.

Veirforholdene iaar frembøde ikke nogen Uregelmæssighed, der havde en væsentlig forandrende Indflydelse paa de forskjellige Prøvers gradvise Udvikling. Kun skal bemærkes, at der umiddelbart efter Saaeningen den 19de Februar indtraadte Frost, der imidlertid ikke engang trængte 1 Tomme ned i Jorden, og som jevnlig afvekkede med Tøveir. Den 14de Marts var Varmen sidste Gang under Frysepunktet, men længe vedblev den at være kun et Par Grader derover, saa det først var efter den 4de April at Middelvarmen vedvarende holdt sig over 4° C., der i Almindelighed betragtes som den mindst mulige Varme, hvorved Plantelivet kan begynde at hltre sig.

De 2 sidstsaaeede Rug- og 3 sidstsaaeede Hvedepøver naaede ikke Modenhed, saaledes som yderligere vil sees af Tabellerne. Aene vare næsten ganske svange, og ved Rugen aldeles overfuldte med en Mængde smaa Melbrøier. De to sidstsaaeede Prøver af hver Slags forblive upløiede for at see Udviklingen af dem til næste Aar.

Forsøget har iaar lidt meget af Fuglenes Angreb, som det ikke var muligt at afværge, skjøndt der ikke anvendtes ringe

Omhu derfor. Denne Omstændighed fremkaldte mange Uregelmæssigheder i Udbyttet af de forskjellige Kornprøver; navnlig blev Kornet i de først modne Byg- og Hvedebebe meget afpillet, ligesom ogsaa de 2 sidste Byg- og 3 sidste Havreprøver, der først modnedes seent paa Efteraaret, efterat Kornet var indfjort fra de omliggende Marker, bleve meget medtagne af Fuglene. Det er derfor anseet rigtigt foruden Vægten af hele Udbyttet og af Kornet ogsaa at anføre Vægten af Straaet, da dette under disse Omstændigheder afgiver en langt bedre Maalestof for Afgrødens Frødhed.

Hvede (Manchester) saet til forskjellig Tid.

Rebets No.	Saet Dato	Spiret Dato	Østet Dato	Det Heles Vægt	Kornets Vægt ¹⁾	Kornets Maal	Straaets og Avneres Vægt
				Pb.	Pb.	Pot	Pb.
1	6. Sept.	12. Sept.	11. August	10,20	0,40	$\frac{1}{8}$	9,80
2	13. —	23. —	12. —	10,90	1,20	$\frac{1}{8}$	9,70
3	20. —	29. —	13. —	13,00	1,15	$\frac{1}{8}$	11,85
4	27. —	5. Oktbr.	14. —	11,00	1,00	$\frac{3}{8}$	10,00
5	4. Oktbr.	14. —	16. —	11,70	1,50	$1\frac{1}{8}$	10,20
6	11. —	23. —	18. —	12,50	2,15	$1\frac{1}{8}$	10,35
7	18. —	10. Novbr.	20. —	13,10	2,80	$1\frac{1}{8}$	10,30
8	7. Novbr.	8. Januar	23. —	11,50	3,00	$2\frac{1}{8}$	8,50
9	28. —	26. —	28. —	6,20	1,20	1,0	5,00
10	3. Januar	19. Febr.	2. Sept.	5,60	0,90	$\frac{1}{8}$	4,70
11	24. —	25. Marts	7. —	6,00	1,45	1	4,55
12	19. Febr.	3. April	14. —	5,00	0,65	$\frac{3}{8}$	4,35
13	5. Marts	8. —	21. —	7,00	0,50	$\frac{1}{8}$	6,50
14	19. —	16. —	30. —	4,40	0,10	$\frac{1}{8}$	3,30
15	2. April	18. —	10. Oktbr.	1,90	} Ærene vare næsten helt svange.		
16	9. —	26. —	} Den 10. Oktober var der 66 umodne og næsten svange Ær færdne igjennem.				
17	16. —	2. Mai	Do.	do.	28	do.	do.
18	30. —	9. —	Do.	do.	3	do.	do.

¹⁾ Kornet var stærkt angrebet af Fugle i de første Nummere, saa der ingen Betydning kan tillægges Kornets Vægt og Maal.

Rug (alm.), faaet til forffjellig Tid.

Bedets No.	Saaet Dato	Spirer Dato	Sfredet Dato	Blomstret Dato	Høftet Dato	Det Heles Vægt	Kornets Vægt	Kornets Maaal	Straacets og Ab= nernes Vægt
						Pb.	Pb.	Pot	Pb.
1	6. Sept.	12. Sept.	15. Mai	12. Juni ²⁾	3. August	11,20	2,05	1 $\frac{1}{2}$	9,15
2	13. —	23. —	17. —	12. —	5. —	7,70	1,75	1 $\frac{3}{8}$	5,95
3	20. —	29. —	19. —	12. —	7. —	9,70	2,10	1 $\frac{1}{2}$	7,40
4	27. —	5. Oktbr.	22. —	12. —	9. —	6,70	1,85	1 $\frac{5}{8}$	4,85
5	4. Oktbr.	13. —	26. —	12. —	12. —	6,60	1,80	1 $\frac{5}{8}$	4,80
6	11. —	21. —	30. —	12. —	13. —	6,50	1,85	1 $\frac{5}{8}$	4,65
7	18. —	8. Novbr.	2. Juni	14. —	14. —	6,30	1,90	1 $\frac{5}{8}$	4,40
8	7. Novbr.	27. Decbr.	5. —	16. —	16. —	7,00	1,95	1 $\frac{3}{8}$	5,05
9	28. —	23. Jan. ¹⁾	7. —	17. —	18. —	8,50	2,10	1 $\frac{9}{16}$	6,40
10	3. Januar	12. Febr.	9. —	19. —	20. —	4,50	1,20	1,0	3,30
11	24. —	28. —	12. —	23. —	23. —	3,90	0,90	$\frac{3}{4}$	3,00
12	19. Febr.	24. Marts	15. —	25. —	25. —	2,70	0,60	$\frac{9}{16}$	2,10
13	5. Marts	6. April	18. —	30. —	4. Sept.	2,30	0,50	$\frac{1}{2}$	1,80
14	19. —	13. —	20. —	2. Juli	12. —	2,20	0,30	1 $\frac{5}{16}$	1,90
15	2. April	17. —	22. —	6. —	24. —	1,35	0,10	$\frac{1}{8}$	1,25
16	9. —	22. —	25. —	10. —	{ Den 7de Oktober var der 126 næsten svange $\frac{1}{2}$ med en Mængde Melbrøier sfredne igjennem. { Den 7de Oktober var der 72 umodne, svange, med Melbrøier oversyldte $\frac{1}{2}$ sfredne igjennem.				
17	16. —	1. Mai							
18	30. —	8. —			Do.	do.	39	do.	do.

1) Enkelte Spirer kom frem den 13de Januar.

2) Blomstringen begynde næsten samtidigt i de 6 Bede efter den stærke Regn om Natten.

2rad. Byg (alm.), faaet til forffjellig Tid.

Bedets No.	Saaet		Stribet		Høstet		Det Heles Vægt		Kornets Vægt ²⁾		Kornets Maal		Straaets og Avnernes Vægt	
	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Pb.	Pb.	Pot	Pot	Pb.	Pb.		
1	19. Febr.	28. Marts	24. Juni	4. August	6,60	0,30	1	6,30						
2	5. Marts	7. April	—	—	6,55	0,55	1	6,00						
3	19. —	12. —	26. —	8. —	6,50	0,52	1	5,98						
4	2. April	17. —	29. —	10. —	7,00	0,90	1	6,10						
5	9. —	22. —	3. Juli	12. —	7,20	1,05	1	6,05						
6	16. —	30. —	8. —	14. —	9,00	1,50	1	7,50						
7	23. —	5. Mai	12. —	19. —	6,70	2,05	1	4,65						
8	30. —	10. —	20. —	25. —	6,90	2,50	2	4,40						
9	7. Mai	17. —	23. —	28. —	6,00	2,30	2	3,70						
10	14. —	20. —	27. —	31. —	7,20	2,90	2	4,30						
11	21. —	31. —	1. August	3. Sept.	7,30	2,85	2	4,45						
12	28. —	5. Juni	7. —	7. —	7,00	2,45	2	4,55						
13	4. Juni	11. —	12. —	13. —	5,30	1,90	1	3,40						
14	11. —	17. —	17. —	22. —	3,00	0,65	1	2,35						
15	18. —	23. —	30. —	10. Oktbr.	2,00	0,40	1	1,60						

Savre (Sopetown), faaet til forffjellig Tid.

Bedets No.	Saaet		Stribet		Høstet		Det Heles Vægt		Kornets Vægt		Kornets Maal		Stalmens og Avnernes Vægt	
	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Pb.	Pb.	Pb.	Pb.	Pb.	Pb.		
1	19. Febr.	29. Marts	26. Juni	10. August	14,20	3,15	4	11,05						
2	5. Marts	8. April	27. —	—	13,90	4,10	4	9,80						
3	19. —	13. —	28. —	12. —	11,50	5,95	7	5,55						
4	2. April	17. —	2. Juli	14. —	12,00	4,85	5	7,15						
5	9. —	22. —	5. —	15. —	11,30	4,45	5	6,85						
6	16. —	30. —	9. —	20. —	11,20	4,85	5	6,35						
7	23. —	5. Mai	17. —	25. —	12,20	3,70	4	8,50						
8	30. —	10. —	23. —	4. Sept.	8,40	3,50	3	4,90						
9	7. Mai	18. —	27. —	9. —	8,10	2,35	3	5,75						
10	14. —	21. —	30. —	12. —	9,70	2,90	3	6,80						
11	21. —	1. Juni	3. August	14. —	9,00	2,50	3	6,50						
12	28. —	5. —	8. —	21. —	9,40	3,10	3	6,30						
13	4. Juni	12. —	13. —	30. —	6,25	0,50	1	5,75						
14	11. —	18. —	18. —	10. Oktbr.	3,70	0,40	1	3,30						
15	18. —	25. —	4. Sept.	23. —	3,20	0,35	1	2,85						

1) Blev strax efter Spiringen stærkt angrebet af Fugle.

2) Kornet var saa stærkt angrebet af Fugle i de første Nummere, at der ingen Betydning kan tillægges Kornets Vægt og Maal for disse.

Grad. Byg (alm.), saet til forffjellig Tid.

Bedets No.	Saet Dato	Spiret Dato	Skredet Dato	Høftet Dato	Det Heles Vægt	Kornets Vægt ²⁾	Kornets Maal	Falmens og Hønernes Vægt
1	19. Febr.	26. Marts	1. Juni	1. August	3,90	0,20	Pot	3,70
2	5. Marts	5. April	13. —	3. —	4,20	0,35	1 1/8	3,85
3	19. —	10. —	16. —	6. —	3,25	0,45	1 1/8	2,80
4	2. April	16. —	20. —	8. —	5,10	0,35	1 1/8	4,75
5	9. —	21. —	22. —	10. —	5,50	0,85	1 1/8	4,65
6	16. —	28. —	23. —	11. —	5,25	0,85	1 1/8	4,40
7	23. —	4. Mai	24. —	14. —	5,80	1,50	1 1/8	4,30
8	30. —	9. —	29. —	18. —	5,00	1,35	1 1/8	3,65
9	7. Mai	16. —	8. Juli	22. —	6,40	2,35	1 1/8	4,05
10	14. —	20. —	18. —	27. —	7,40	2,25	1 1/8	5,15
11	21. —	30. —	24. —	30. —	6,30	2,85	2 1/8	3,45
12	28. —	4. Juni	28. —	2. Sept.	5,10	2,10	2 1/8	3,00
13	4. Juni	11. —	6. August	7. —	4,70	2,00	2 1/8	2,70
14	11. —	17. —	14. —	13. —	2,80	0,90	1,0	1,90
15	18. —	22. — ¹⁾	22. —	21. —	2,40	0,40	1 1/8	2,00

Æfter (tidlige grønne Mark-), saede til forffjellig Tid.

Bedets No.	Saet Dato	Spiret Dato	Begyndt at blomstre Dato	Høftet Dato	Det Heles Vægt	Kornets Vægt	Kornets Maal
1	19. Febr.	2. April	1. Juni	9. August	6,70	2,10	Pot
2	5. Marts	10. —	14. —	8. —	7,35	2,65	1 1/8
3	19. —	16. —	17. —	10. —	5,40	2,15	1 1/8
4	2. April	19. —	19. —	11. —	6,70	2,25	1 1/8
5	9. —	22. —	21. —	11. —	5,60	2,15	1 1/8
6	16. —	2. Mai	23. —	13. —	6,55	2,35	1 1/8
7	23. —	7. —	24. —	15. —	7,15	2,45	1 1/8
8	30. —	12. —	26. —	23. —	5,30	2,10	1 1/8
9	7. Mai	19. —	29. —	28. —	8,00	2,10	1 1/8
10	14. —	21. —	2. Juli	2. Sept.	6,70	2,25	1 1/8
11	21. —	1. Juni	9. —	7. —	7,00	2,40	1 1/8
12	28. —	6. —	23. —	11. —	6,40	1,75	1 1/8
13	4. Juni	14. —	1. August	14. —	6,20	1,70	1 1/8
14	11. —	20. —	8. —	20. —	5,32	1,70	1 1/8
15	18. —	25. —	17. —	10. Oktbr.	4,80	1,50	1 1/8

1) Blev strax efter Spiringen stærkt angrebet af Fugle.

2) Kornet var saa stærkt angrebet af Fugle i de første Nummere, at der intet Hensyn kan tages til Kornets Maal og Vægt i disse.

Bønner (brunne, smaa Mark-), faaet til forskjellig Tid.

Rebets No.	Saaet Dato	Spiret Dato	Begyndt at blomstre Dato	Føstet Dato	Det Heles Vægt	Kornets Vægt	Kornets Maal
1	19. Febr.	16. April	12. Juni	2. Sept.	11,00	4,80	3,0
2	5. Marts	19. —	13. —	13. —	12,50	4,80	3,0
3	19. —	22. —	15. —	29. August	13,00	6,20	4 $\frac{3}{5}$
4	2. April	26. —	17. —	—	13,70	6,00	4 $\frac{3}{5}$
5	9. —	1. Mai	18. —	11. —	12,50	4,90	3 $\frac{1}{5}$
6	16. —	7. —	19. —	15. —	11,10	4,20	2 $\frac{3}{4}$
7	23. —	12. —	20. —	20. —	13,10	6,70	4 $\frac{1}{5}$
8	30. —	15. —	22. —	30. —	10,00	4,20	2 $\frac{3}{4}$
9	7. Mai	23. —	25. —	26. —	10,50	3,20	2 $\frac{1}{5}$
10	14. —	25. —	29. —	1. Oktbr.	13,00	4,80	3,0
11	21. —	6. Juni	7. Juli	14. —	10,00	3,00	2,0
12	28. —	8. —	24. —	22. —	12,00	3,50	2 $\frac{1}{5}$
13	4. Juni	15. —	1. August	30. —	7,50	0,50	1 $\frac{3}{5}$
14	11. —	21. —	12. —	12. Novbr.	5,70	0,20	1 $\frac{1}{5}$
15	18. —	27. —	22. —	23. —	3,50	—	Sugen Korn.

Gjødningsforsøg.

Med denne Beretning følger et Kort over det Gjødningsforsøg, som i dette Foraar er begyndt paa Forsøgsmarken og som jeg derfor skal omtale lidt næriere.

Det Maal, man ved dette Forsøg har havt for Øie, er navnlig at paavise den Indflydelse, som de forskjellige Hovedbestanddele af Gjødningen have paa Culturplanternes Udvikling. Det maatte saaledes undersøges, hvorledes phosphorsure Forbindelser, Alkalier og alkaliske Jordarter, og Ammoniakforbindelser, anvendte deels hver for sig og deels i Forening, virke paa de forskjellige Culturplanter, naar de anvendes paa samme Jord og under lige Forhold, sammenlignet med ugjødet Jord og Jord, der har faaet Stalgjødning. Som Repræsentanter for de forskjellige Culturplanter ere valgte: Vintersæd, Vaarsæd, Roer og Bælfrugter, som bringes under de fra deres Udvikling heldigste Forhold og derfor dyrkes i et Bøxelbrug. Men ved Siden heraf var det ønskeligt at see de samme Gjødningsarters Virkning, naar samme Sædart hvert Aar dyrkes; derfor

er der ved den ene Ende af Marken anlagt et mindre Forsøgstykke, hvor der hvert Aar dyrkes Vhg med samme forholdsmæssige Gjødningsmængde, og hvor tillige eet Stykke gjødes med Stalbgjødning og et andet for Sammenlignings Skyld lades ugjødet. Ved den anden (nordre) Ende af Hovedforsøget er et tilsvarende Stykke udlagt med en Kløver- og Græsblanding, hvor en stor Del af de dyrkede Græsarter ere bragte ind og som gjødes paa lignende Maade; man vil herved søge at erfare, hvorlænge Kløverarterne ved Gjødning kunne holde sig paa Marken og hvilken Indflydelse de forskjellige Gjødningsstoffer have paa de Græs- og Kløverarter, hvoraf Blandingen er sammenfat.

Gjødningsforsøget indtager det nordvestlige Hjørne af Forsøgsmarken ved Rolighedsveien ligeoverfor Sygehjemmet; det udgjør i det Hele 5 Tdr. Land; deraf optager Hovedforsøget 4 Tønder, en Tønde til hver af de 4 Culturplanter der dyrkes: Vintersæd, Vaarsæd, Roer og Vælg-sæd, og hver af dem er igjen deelt i 8 Stykker à 1 Skpr. Land = 7000 Kvadratfod; de med samme Bogstaver betegnede Stykker gjødes bestandig paa samme Maade. De mindre Forsøgstykker for Enderne til Vhg og Kløvergæsblanding ere 24000 Kvadratfod og ligeledes deelte i 8 Dele à 3000 Kvadratfod. De store Stykker ere stillet ved Veie af 4 Alens Brede, de mindre ved 2 Alen brede Veie. Pæle ere nedrammede i alle Hjørner til tilstrækkelig Dybde for nøiagtig at betegne Grændserne.

Jorden, der tilfyneladende er eensartet over hele Stykket, har ikke faaet Gjødning i de sidste 4 Aar; den bar Havre 1861 og laae i Draf 1862.

For at kunne være Herre over Ufrudtet blive Korn, Vælg-sæd og Rodfrugter saae i Rader.

Ved Bestemmelsen af Mængden af de forskjellige Gjødningsstoffer har man lagt Afgrødens Forbrug til Grund. Efter Analysen af Planternes Sammensætning har man beregnet den Mængde Kali, Natron, Phosphorsyre, Kalk etc., som en Afgrøde af Hvede, Bønner, Vhg og Roer kan antages at føre bort

fra Jorden og deraf er taget den dobbelte Mængde af Alkalier og alkaliske Jordarter og den firedobbelte Mængde af phosphorsure Salte, idetmindste i de første Aar, da Bakers Guano, som her er anvendt, kun er lidet opløselig og derfor maa antages at virke langsomt. Af Ammoniakforbindelser brugtes kun saameget som en Afgrøde kan antages at føre bort, da Atmosfæren dog maa ansees som den væsentligste Kilde for Kulturplanternes Forsyning med Ammoniak, og selv dette synes at være for rigeligt idetmindste af den Ammoniakforbindelse, som vi benyttede, nemlig ureen svovlsur Ammoniak fra Kjøbenhavns Gasværk, da Frøet i de Stykker, hvor denne Gjødning i Foraaret anvendtes som Dvergjødning, for endel tabte Spireevnen og kom meget tyndt op. I Efteraaret til Hvede er derfor kun anvendt det halve Quantum eller 200 Pd. pr. Td. L. Af Staldgjødning anvendes meget halmriig Hestegjødning; deraf gives 12 Læs à 1500 Pd. aarlig pr. Td. L.

Gjødningen er i Foraaret, med Undtagelse af Staldgjødningen, der pløides ned, anvendt som Dvergjødning efterat Sæden var saæt; saaledes vil det ogsaa for Fremtiden stee paa Kløvergræsstykket, men paa de andre Forsøgstykker vil den blive bragt paa nogle Uger før Saaeningen, Staldgjødningen pløiet ned og den øvrige Gjødning efter Omstændighederne pløiet eller harvet ned. I Reglen vil der blive gjødet hvert Aar, kun i det større Forsøgstykke vil Staldgjødningen alene bruges hvert andet Aar til Roer og Bælgrugter, saaledes at de første faae $\frac{2}{3}$ og de sidste $\frac{1}{3}$.

Kløver- og Græsblandingen udgjorde paa de 24,000 Kvadratfod, altsaa lidt under $\frac{1}{2}$ Td. Land:

- 4 Pd. Rødkløver,
- 2 Pd. Bastardkløver,
- 1 Pd. Hvidkløver,
- 2 Pd. engelsk Raigræs,
- 2 Pd. italiensk Raigræs,
- 1 Pd. Timothei,
- $\frac{1}{2}$ Pd. hvas Hundegræs (*Dactylis glomerata*),
- $\frac{1}{2}$ Pd. Kamgræs (*Cynosurus cristatus*),

- $\frac{1}{2}$ Pbd. Draphavre (*Avena elatior*),
- $\frac{1}{2}$ Pbd. stivbladet Svingel (*Festuca duriuscula*),
- $\frac{1}{2}$ Pbd. Eng Rapsgræs (*Poa pratensis*),
- $\frac{1}{2}$ Pbd. Fløielsgræs (*Holcus lanatus*),
- $\frac{1}{2}$ Pbd. vellugtende Guulgræs (*Anthoxantum odoratum*),
- $\frac{1}{2}$ Pbd. Bævregræs (*Briza media*).

ialt 16 Pbd.

Før Forsøgene begyndte i Foraaret optoges Jordprøver paa 5 forskjellige Steder i Marken og paa hvert Sted i 4 Dybder, nemlig 4, 8 og 12 Tommer og af Undergrunden mellem 12 og 24 Tommer under Overfladen. Prøverne optoges ved Hjælp af en Jernkasse af een Kvadratsods Størrelse, som blev drevet ned i Jorden til den forskjellige Dybde, hvorefter en Jernplade blev stuk ind under Kassen, og man optog saaledes det bestemte Quantum Jord i samme Tæthedstilstand, som det fandtes under de naturlige Forhold. 1 Cubikfod Jord veiede i almindelig Fugtighedstilstand i Gjennemsnit:

fra Overfladen til 4" Dybde	99,87 Pbd.
fra 4"—8" "	112,74 Pbd.
fra 8"—12" "	123,96 Pbd.
fra 12"—24" "	121,71 Pbd.

Prøverne opbevares i tætfluttende Glas for senere at undersøges.

Ved Udtagelsen af Jordprøver, saavel som ved hele Ordningen af Gjødningsforsøget har Herr Candidat Segelcke ydet velvillig Bistand, ligesom ogsaa min Collega, Herr Professor Warfve har understøttet mig med Raad.

Gjødningsforsøget har iaar givet den første Afgrøde, men den er tildeels endnu utærsket og kan efter Sagens Natur paa saa frugtbar Jord som den, der findes paa Høistolens Mark, ikke give Resultater, og der er kun liden Forskiel mellem Udbyttet af de gjødede og ugdøde Stykker; det er først naar Forsøget er gennemført i en længere Arrække efter den samme Plan, at Resultater kunne ventes, som ville have Interesse baade for Underviisningen og Landbruget ialmindelighed.